

Motion till riksdagen 2011/12:Fi201

av **Leif Pagrotsky (S)**

Tillsynen av finansmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skyndsamma förändringar i redovisningen av Finansinspektionens medel i enlighet med vad som anförs i motionen.

Motivering

Finanskrisen har än en gång gjort det uppenbart för var och en hur viktigt det är att tillsynen över de finansiella marknaderna och deras enskilda aktörer fungerar väl. Skadeverkningarna kan bli oändligt stora när företagen inte klarar sin uppgift och myndigheterna inte klarar att upptäcka missförhållandena i tid. Därför måste kraven på Finansinspektionen (FI) vara höga, men det innebär också att FI måste ha de resurser som krävs för att bedriva en kvalificerad verksamhet.

Nu reses krav på höjda anslag för analys och personal som följd av erfarenheterna av de senaste årens finansiella oro. Men samtidigt vittnas det om hur svårt det har varit att öka budgeten för FI i takt med att finanssektorn blivit mer komplex och mer internationaliserad.

I en alldeles nyutkommen bok om de skandalösa förhållandena som ledde till HQ Banks fall redovisas ett tydligt exempel. Finansinspektionen hade inlett en granskning av HQ Bank redan 2007, men den fick avbrytas när de ännu värre missförhållandena i Carnegie upptäcktes. Resurserna räckte bara till en granskning. HQ kunde därför fortsätta ytterligare en lång tid innan banken kollapsade, med ännu större skadeverkningar som följd.

Svårigheterna har varit så besvärande att riksbankschefen nu föreslagit den drastiska åtgärden att Riksbanken ska ta över tillsynsverksamheten. Som motiv anför han att en sådan överföring av ansvaret enligt hans erfarenhet krävs för att kunna finansiera en tillsyn med tillräcklig ambitionsnivå. Riks-

Fel! Okänt namn på

bankens verksamhet finansieras ju till skillnad från Finansinspektionens genom egna inkomster och inte över statsbudgeten.

Kostnaderna för Finansinspektionen redovisas som ett anslag på statsbudgeten. Detta anslag går in under utgiftstaket och konkurrerar där om tillgängligt utrymme med de flesta andra statliga utgifter. Så ser redovisningen ut. Men verkligheten är en annan.

FI finansieras i själva verket genom avgifter som tas ut av de företag som de utövar tillsyn över. Det är naturligt; tillsyn är en nödvändig kostnad för att kunna bedriva finansiell verksamhet. Det är då också rimligt att den finansieras av dem som tjänar pengar på verksamheten.

Men detta system för finansiering innebär att kostnaderna för den finansiella tillsynen inte kräver någon skattefinansiering, inte heller att budgetsaldot påverkas. Likafullt blir nuvarande bruttoredovisning ett hinder för en rationell dimensionering av tillsynen av den finansiella sektorn.

En förändring av reglerna bör övervägas så att Finansinspektionen kan finansieras utan de nackdelar som dagens system medför. Det skulle kunna ske på olika sätt, t.ex. genom att anslaget nettoredovisas på statsbudgeten eller genom att anslaget inte ingår under utgiftstaket. På andra områden där viljan funnits har man hittat på kreativa lösningar för att undvika utgiftstaket. Det traditionella investeringsbidraget för renovering och om- och tillbyggnad av villor redovisas t.ex. numera som en avdragspost på budgetens inkomstsida.

Det bör framgå av redovisningen och budgeten att tillsyn av finanssektorn inte är en skattefinansierad kostnad bland andra utan en av de finansiella företagen finansierad kostnad för att bedriva finansverksamhet i Sverige.

Flera utredningar arbetar nu med att dra lärdomar av krisen, med sikte på att minska risken för nya finanskriser i framtiden. De har dock krävande och breda direktiv och det kommer att dröja många år innan de leder till ny lagstiftning. De förändringar som föreslås i denna motion berör dock inte kreditmarknadens regelverk utan endast interna statliga arbetssätt, varför de inte behöver invänta dessa utredningar utan kan genomföras skyndsamt.

Stockholm den 19 september 2011

Leif Pagrotsky (S)